

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'30. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

CRÓNICA.

En Cánovas, per lo vist, s' ha empenyat en fer un all y oli que no pot anar: l' all y oli conservador reformista. Ell prou remena; pero es inútil: la mescla no lliga.

Una de las primeras precaucions que s' han de adoptar perque aquest amaniment surti com cal, es remenar sempre en lo mateix sentit. Donchs bé, encare que 'l Mónstruo procura ferho y jura y perjura qu' en lo mateix sentit mourá sempre la cullera que li serveix de remenador, lo ditxós all y oli se li nega, y no es probable que pugua aprofitarse.

¿A qué 's déu la causa de aquest fracàs? No es difícil senyalarla. Se déu principalment, á la mala qualitat dels materials.

Los alls conservadors que s' emplean, ja fa temps qu' están grillats. Al rebre l' influencia de las lleys democráticas que s' ha donat lo pais, han perdut tota la forsa, tota la picantó, tota la malicia. En una paraula: ja no serveixen.

¿Y qué dirém del oli reformista? Es vell, es ranci, es pudent, y ha anat sufrint tals mesclas y tan grans adulteracions, que avuy ja no es bó ni pels llums.

Considerin sino que D. Paco 'l de Antequera feya sis anys que l' estava passejant de mercat en mercat, de tira en fira, sense trobar comprador que se 'n enamorés.

Los liberals li deyan que ranciejava, y ell vinga fi-carhi la mistura democrática que li proporcionava 'l Duch de la Torre, pera trèureli la ranció.

Los reaccionaris li deyan que sentia, y ell, sens encomenarse á Déu ni al diable, hi ficava qualsevol porqueria que li indicavan, desitjós de colocar de una manera ó altra, la desacreditada mercaderia.

Fent mesclas y sofisticacions al últim ha deixat lo bot del oli al rebost conservador. Al fondo del bot hi ha la morca de tots los partits: conservadors que van seguirlo sis anys enrera; fusionistas que van renyir ab en Sagasta; republicans que arrastrats per l' ambició, van vendre la seva ànima al diable passant las fronteras de la monarquia, pera trobarse perduts y sens esma, dintre del nou terrenu que havian elegit pera prosperar.

Ab tot aquest bagatge de ambicions, concupiscencias y abdicacions arriba 'l jefe dels reformistas al campament canoví y allí es ben rebut pel Mónstruo.

En cambi 'ls silvelistas, los fiels, los amichs de sempre, tocan pirandó més que depressa.

—¿Per qué no 'us hi héu de quedar?—li preguntavan

á un silvelista decidit dels que han pres la resolució de abandonar los cárrechs oficials.

—¡Impossible!—va respondre.—Ab en Romero Robledo ha entrat la peste. La situació put, que no s' hi pot tenir nas.

Y D. Anton, remena que remena, empenyat en fer un all y oli impossible, que no pot sortir be de cap manera y qu' encare que sortís be, seria totalment inaplicable. ¿Fins á quàn durará aquesta temeritat?

Fins que un ànima compassiva li prengui 'l morter de las mans, y l' envihi á passeig, á treures la pudó de sobre.

La descomposició del partit conservador trascendeix per tot Espanya.

No hi ha una sola població ahont la familia conservadora accepti de bon grat á la pandilla reformista. Qui més qui menos s' espanta de la barra dels hostes que se li fican á casa. Arriban endarrerits de gana y s' ho volen menjar tot.

Lo seu crit de triunfo es lo següent: —Los millors talls per nosaltres.

A Barcelona han arribat al últim extrem de la ambició y de la petulancia.

Los conservadors que 'ls havian expulsat del cassino molt avants de que 'n Romero se separés del partit, se 'ls miran corre per sobre ab la mateixa repugnancia que certs insectes molestosos que arguixen falta de limpieza.

Algúns dirigeixen los ulls al Olimpo ministerial, y exclaman:

—¿Qué t' hem fet ¡Oh Júpiter malaguenyo! perque 'ns hajas de condemnar á aquesta frisansa, á aquesta picó que no 'ns deixa viure?

Se conta que l' altre dia, D. Manuel Planas y Casals, trobantse en lo Cassino de la Rambla de Santa Mónica, deya:

—Sento una picó á la pantorrilla que no sossego. Per mi hi tinch una pussa.

Cansat de gratar, va arremangarse 'l pantalón, va abaixarse la mitja y va agafarla. Era una pussa reformista del tamanyo de 'n Tort y Martorell.

Deixemlos gratar, y girém full.

No s' ha armat mala salogarda á Fransa ab la condemna del arquebisbe de Aix. Tots los bisbes y arquebisbes, com si estiguessen moguts per un mateix ressort, se fan sévas las paraulas irrespectuosas que 'l seu colega de Aix va dirigir al ministre de Gracia y Justicia de la República.

Com que la condemna s' ha reduhit al pago de la multa de uns quants mil franchs, no sembla sino que als demés bisbes los hi sobran, quan tanta franquesa gastan.

Lo govern podria fer un magnífich negoci, multipliant las exaccions. Ja que 'ls bisbes no pagan contribució, que paguin multas.

Y si la saragata continuava arribaria 'l cas de pendre midas més radicals. La separació completa de la Iglesia y del Estat introduhiria en lo pressupost de la afortunada nació vehina, una economia considerable.

La idea de aquesta separació está avuy en l' atmósfera: la premsa la discuteix y la opinió republicana l'

acull propiciament. Si 'ls bisbes tenen desitj de que siga un fet, en la seva mà está.

Per cert que las impressions de aquesta disposició en qu' están los republicans francesos ha arribat á Roma, y segons las últimas noticias Lleó XIII ha tingut un disgust tremendo.

De bonas á primeras ha circulat ordres al episcopat frances en lo sentit de que 's resigni y calli, y presti obediencia y acatament al govern de la República.

Es un espectacle curiosissim. Lo Papa procurant per la República es lo que 'ns faltava veure. Ja no 's limita á tirar galledas d' aygua per apagar la foguera encesa per l' episcopat frances. No: Lleó XIII, per lograr l' extinció del foch, se val de la tiara, l' ompla d' aygua beneyta y li aboca.

A veure si 'ls bisbes francesos, en la present ocasió serán més papistas que 'l Papa.

En qual cas, lo govern republicà obrará molt santament mostrantse més católich que 'ls bisbes; y adoptant la separació de la Iglesia y del Estat, contraurá un gran mérit davant de Déu, condemnant á aquells desesperats, que si cridan tant es perque menjan molt, á una perpétua quaresma.

P. K.

ARLIN á qualsevol conservador de la entrada dels reformistas al ministeri, y veurán quins visatjes fa.

Y no obstant, la reconciliació ab los reformistas es l' única medicina que ha trobat en Cánovas per reforzar la situació.

Una medicina que fa fer ganyotas als que la prenen.

La comissió de la provincia de Lleyda que ha anat á Madrid á gestionar la construcció del ferrocarril del Noguera-Pallaresa, ofereix la particularitat d' estar presidida pel bisbe de aquella diócesis.

¿A quin temps hem arribat! ¿Los bisbes treballant per la construcció de un ferrocarril, y 'l ram de guerra oposants'hi!

Mentida sembla qu' en aquest cas particular, certs militars apareguin més reaccionaris, més enemics de las conquistas del progrés, que 'ls bisbes!

Per contestar als que han trobat estrany qu' en Cos Gayón sigués nomenat ministre de Gracia y Justicia, un periódich ministerial ha desenterrat alguns antecedents que l' acreditan com á juriscult.

Y entre 'ls principals que cita, s' hi conta 'l següent: «En temps dels moderats, en Cos Gayón sigué 'l fiscal de imprenta que demaná la pena de mort contra D. Nemesi Fernández Cuesta, per un article en que 's parlava de la perruca de Narvaez.»

Un gran antecedent. ¡La pena de mort per ocupar-se de la perucca de un ministre! Ja no extranyo que maltractés a la Hisenda espanyola, fins al extrem de deixar-la més *pelada* que la clepsa de 'n Narvaez!

S' esta preparant la celebració de un altre Congrés catòlich a Sevilla.

L' anterior va celebrar-se a Zaragoza i va anar acompanyat de la jota.

Lo de Sevilla podrà anarhi de *cante jondo*.

En lo programa de las materias que s' han de discutir, hi figura 'l següent tema:

Medios para combatir la libertad de la prensa.

Consideris que ningú, avuy, abusa tant de aqueixa llibertat com los reaccionaris. De manera qu' ells mateixos demanan que se 'ls combati.

Hi hauria un medi escelent pera complaure'ls. Bastaria tractarlos, com ells nos tractarian a nosaltres, cas que governessin. Molta llibertat per nosaltres, y molt bastó per ells.

¿S' hi conforman?

Lo marquès de Santa Marta ha suspés la publicació del periòdich *La República*, que venia sostenint en representació de la seva dissidència.

Perque la verdadera *República* puga venir, es necessari que totas las dessidencias desapareguin.

Y com més aviat aixó succeheixi, més prompte la tindrem.

Ja ha sortit l' *Almanach de la Esquilla de la Torratxa* pera 'l pròxim any de 1892.

Es una publicació amena y variada, qu' escedeix als almanachs dels anys anteriors. Basta saber qu' en ella hi han pres part més de 130 escriptors y passen de 60 artistes.

A pesar de la numerosa tirada que se 'n ha fet, la edició s' está agotant.

A la Xina s' ha armat una bullanga contra 'ls missioners catòlics y protestants, contra las monjas de totas las ordres y colors, y en fi, contra 'ls cristians de totas las menas.

A conseqüència de lo qual n' han estussinat una bona colla, fentlos objecte dels més cruels martiris.

Cosa que jo reprobo en nom dels principis de la llibertat de conciencia, que professo sense restricció de cap mena.

Pero qu' en cambi no poden reprobarho 'ls neos recalcitrants, ja que 'ls xinos, després de tot, defensen la unitat religiosa del seu país, principi que, com saben molt bé 'ls inquisidors catòlics, porta sempre via dret al barbarisme.

Algüns periòdichs francesos prenen peu de las barbaritats comesas a la Xina, per encararse ab los prelatos del seu país que aquests dias parlan tant de arrostrar impavits lo martiri, calificant de tal martiri una petita multa, y per dirlos:

—Ala, macos: si tant vos agrada sufrir en defensa de la santa fé catòlica, agaféu la maleta y cap a la Xina faltan mártirs.

Lo Banch d' Espanya tracta de limitar a 50 milions la circulació fiduciaria.

Aixó després de las amplas facultats que se li van concedir, implica qu' ell mateix veu lo gran conflicte, del qual havia de ser la primera victima.

Aquí del refrán castellá: *El loco con la pena es cuerdo.*

En Romero Robledo está gravement otés. Y té motius per estarho.

Figúrinse que un d' aquests dias se dirigia a Antequera, y al passar per Córdoba, no va anar a la estació ni un' ànima viventa a ferli 'l *rendivú*.

Ja no 's recordan d' ell... ja no 'l *jalean*... y a un tipo tan flamench, aquest despreci li fa caure l' ànima als peus.

Si a lo menos l' haguessen sortit a xiular, podria encararse ab en Cánovas y dirli:

—Mestre: *ya soy tanto como vos.*

CARTAS DE FORA.—Me diu un apreciable lector de Gracia: «Havent mort Ana Carreras en l' Hospital de Santa Creu, la familia d' ella demaná per acompanyarla al cementiri, y 'l rector de dit establiment la citá per las nou del matí del dilluns per posarse d' acort ab lo Sr. Vilasaló. Aquest senyor cobrá 16 pessetas pel cotxe funebre, quedant en que l' enterro s' efectuaria a las dos de la tarde. Donchs bé: a la hora convinguda la difunta estava ja enterrada: lo cotxe hagüé de retirar-se y la comitiva no tingué altre remey que disoldres.—Vagin al cementiri—digué 'l Sr. Vilasaló—y allí la podrán veure. Viatje inútil: los parents de la difunta hi anaren y la trobaren ja colgada. ¿Cóm s' explican totas aqueixas irregularitats?»

Mossen Tomás, rector de Bellmunt, no ha volgut ser menos que tants y tants altres de la mateixa clica, y ha excomunicat a la *Campana* y als que la llegeixen.—Mil gracias, mossen Tomás: no hi ha res que 's posi més bé que un bon tall de llomillo de porch y una bona excomunió de rector.

Un predicador de Balaguer que fá 'l novenari d' animas, entre algüns grapats d' ofals, vá repartir a las ovellas místicas la següent garrofa: «De retorn de un bateig que se

efectuá á Barcelona, 'ls concurrents organisaren un ball, y 'loh gran omnipotencia de Déu! veus aquí que una de las noyas que retenia en sos brassos al seu amant, contempla de repent son rostre cadavérich; pero suposantlo viu encare, doná unas quantas voltas ballant, fins que veyent que no feya moviment, obrí 'ls brassos y ab horror vegé que 'l seu amant era mort.» Ara vejin com pot ser que una noya de vint anys sostinga y balli ab un mort sense adonarse'n.

¡Oh gran omnipotencia de Déu, quina garrofa!

Un dels vicaris de Vilafranca que portá gran número de socis de aquella Juventut catòlica al Centre catalá, está que trina, perque 'ls catalanistas del Centre, terminadas las vetlladas y demés festas que celebran, s' entregan gustosos als plahers de la ballaruga. Sembla que desde un día que després de una vetllada en la qual ell havia pres part, s' organizá un petit ball, ha fet lo propòsit de no pendre part en cap més acte del Centre. Si vostés ho consideran—ja es trist per un capellá—contemplar que 'ls altres ballan—y ell tenirse'ls d' espinya.

Los liberals de Castelvell (Reus) han guanyat las elecciones municipales, á despit de la faramalla carlista que féu esforsos colossals per impedirho. En celebració de aquest triunfo, l' últim diumenje se celebrá allí un animat banquete, pagant los elegits de la seva butxaca.

Guárdinse de tenir comptes atrassats ab lo rector de la Poble de la Granadella Aixís per exemple: un vehí que volia casarse, no pogué lograr que l' indicat rector li despatxés los papérs, si previament no feya dir los funerals dels seus difunts pares. Vostés dirán que res té que veure l' una cosa ab l' altra. Pero no es del mateix parer lo rector de la Poble de la Granadella, per qui, com per tants altres cultivadors de la vinya del Senyor, la qüestió son quartos.

La escena á Vilafant (Ampurdá). Hi ha arribat lo bisbe, al qual varen rebre ab entusiasme y un gran pet d' escopetadas que feya fredat. Vingué l' hora de administrar lo sagrament de la confirmació, y fou tal la concurrencia que hi assistí, que tingueren necessitat de tancar las portas de la iglesia. En aixó dos nens senten necessitat de fer pipi. Com la porta está tancada y en l' interior de la iglesia no es possible ferhi certas cosas, un dels vigilants de la porta 'ls dirigeix a un sostre mort, en lo qual hi ha varios forats que serveixen pera penjar las aranyas y salamóns y que donan sobre l' altar major. Donchs als noyets, per no embrutar lo traspol, se 'ls ocorre orinar en aquells forats. ¡cayent la ruixada sobre 'l bisbe, qu' estava administrant la confirmació, sense figurarse que anava á rebre aquella especie de batisme!.

Figúrinse quin riure. Al bisbe mateix, que s' ho va pendre de broma, ab una mica més li cau la mitra del cap.

PESSEBRE NACIONAL.

Per distréurens una mica, diu que 'l govern ha acordat fé aquest any un gran pessebre, que s' obrirá mol aviat.

Será una cosa tan mona y arreglada ab tant talent, qu' es molt probable que causi l' admiració de la gent.

La cosa s' fa ab gran reserva; pero algún tipo atrevid ha lograt darhi una ullada y desseguida 'ns ho ha dit.

Y gracias á las noticias qu' ell nos ha dat, pressurós, podém darlos una idea d' aquest pessebre famós.

Lo Jesús, es á dí, 'l niño, que s' veu en lo Naixement, sembla qu' es lo Banch d' Espanya, vestidet honestament.

No dorm dintre d' un estable exposat als vents del nord, sino en un palau riquíssim y en un hermós bressol d' or.

Detrás d' ell, comers é industria sumissos y arrupidets, son bou y mula, y descansan damunt d' un jas de bitllets.

Los tres reys—que ja s' hi acostan—diu qu' están representats per tres Rostchids, que li duhen los reforsos demanats.

Sant Joseph es en Camacho, que té al niño com fill seu, y 'l trist Conxa Castanyeda vé á fer de Mare de Déu.

A pochos passos d' aquest grupo hi ha una pila de pastors que son en Fabié, l' Isassa, en Campos y altres senyors.

Al peu d' una montanyeta, assentat cómodament, s' hi veu lo pagés Romero atipante de valent.

Tres ó quatre romeristas, vora d' un torrent humit, rentan ab l' aygua que corra la bandera del partit.

En Silvela, sota un arbre, sembla que dorm com un sant; pero tot fingint que ronca, obra uns ulls del botavant.

A un extrem hi ha l' Anunciata: l' àngel—que porta tupé—surt y diu als fusionistas que no 's belluguin per ré.

Los pastorets que l' escoltan protestan y no 'n fan cas; mes l' àngel escorra 'l bulto... y 'ls deixa ab un pam de nas.

Diu també que en 'quest pessebre hi ha un tros de mar y hasta un port,

ab quatre barquets de fira que costan cabassos d' or.

Hi ha montanyas escabrosas, pobles casi bé arruinats, rius sense ponts de cap mena y camps erms y abandonats.

En quant á animals, demanin: conillets blancs, de péi fi, que ab una gracia admirable votan y diuben no y sí.

Llagostas devoradoras, á qui 'ls pobres productors han donat desde fa días lo nom de *recaudadors*.

Fins hi ha aucellots de rapinya, més llestos que un mal llevant, que irregularisan fondos y tocan lo dos volant.

—¿Y béns?—dirá un lector dócil:—

¿no n' hi cap per aquells vols?

—¡Setze milions, nada menos!

—¿De quina casta?

—Espanyols.

C. GUMA.

ARMONÍAS MINISTERIALS.

ENSÁ que 'ls romeristas s' han fusionat altra vegada ab los conservadors, la nació es una bassa d' oli; pero d' oli bullent y espaternegant. En vá en Cánovas ha pujat á la trona y ha dit als seus súbdits:

—Aniré á trobar los reformistas, los abressaréu y 'ls ompliréu la cara de petons...

¡De petons! ¡Digués d' esgarrapadas!...

Los conservadors no s' entenen de caberías y 's resisteixen á obehir las ordres del amo; pero com son gent d' ordre y no gosan á faltar descaradament al respecte als seus superiors, dissimulan y 's diuhen ells ab ells:

—Fem veure que cumplim lo que 'ns manan... pero si podém reventar secretament á un romerista, no 'ns estiguém de ferho.

Aquesta es la consigna: bona cara, la rialleta als llabis... y trompada que te crió al primer reformista que 's descuyci.

Un conservador s' ha mudat últimament de pis, á pesar de que 'l que tenia li agradava molt.

—¡Y aixó!—li deya un:—¿cóm es que s' ha mudat? Una habitació tan cómoda, tan clara, tan...

—Tot lo que vulga; pero com en Cánovas nos ha ordenat que siguém amichs ab los reformistas y al pis de sota del meu n' hi vivia un, me n' he anat d' aquella casa per evitarme qüestions.

—¡Bo! ¿No diu que 'l tal vehí es reformista?

—Pero cría un gos molt baladrer... y algún día l' animal m' hauria fet falta á la disciplina del partit.—

Quan los vells y 'ls nous conservadors se troban pel carrer, es una delicia escoltarlos.

—¡Hola, don Joan!—diu un romerista á un antich administrador de 'n Cánovas:—¿cóm aném?

—¡Molt bé, gracias!—respon l' altre, desfentse en cumpliments.

—¿Sab quina hora es?

—¡Ay, tinch lo rellotje parat!...

—¿Faria 'l favor d' un misto?

—¡M' hi deixat la capsa á casa...

—¿Sab á cóm están los *cuatres*?

—¡No m' han portat lo diari avuy!—

Tot aixó ab molta amabilitat y cortesia.

Lo reformista s' despedeix del conservador y aquest, quan se veu sol.

—¡Que 's mori!—exclama:—¡potser sí que 's pensava que las ordres de 'n Cánovas s' han de cumplir!

Y á continuació 's treu lo rellotje, que no está parat; encén un cigarro ab los seus mistos, y 's posa á llegir lo diari que duya á la butxaca.

Los infelissos reformistas que tenen la ocurrencia de ingressar en cassinos conservadors, ja están frescos: son las victimas de tots los socis antichs.

—¡Don Facundo!—cria 'l president d' una societat á un romerista que hi ha entrat ara poch:—¡fassi 'l favor de no estornudar!

—¡Ay ay! ¿qu' está prohibit?

—Sí senyor: s' hagués enterat del reglament.

—Bueno; procuraré recordarho.—

Als cinch minuts.

—¡Don Facundo! Llensi immediatament aquest purot que fuma.

—¡Cóm! ¿qué no pot fumarse aquí?

—Cigarros de deu céntims nó... ¿Que no s' ha enterat del reglament encare?... ¡Ja 's coneix que vosté vé d' un partit ahont los reglaments son lletra morta!...

—¡Pero...!

—¡Basta! Aquí no 's replica: lo reglament ja ho diu.—

Y 'l pobre *húsar* ha de rosegarse 'ls punys y callar, si no vol exposarse á que al amparo del reglament lo fassin assotar pels porters ó 'ls mossos dels billars.

No obstant, algüns conservadors maquiavélics, que saben escanyar abressant y desllorigar la munyeca dant apretadas de má, adoptan una actitud més afable y correcta... y, per lo tant, més perillosa pels seus nous *amichs*.

Jo 'n coneix un, que avants vivia retret y sense donar senyals de vida, y desde la reconciliació de 'n Romero y en Cánovas casi cada senmana celebra á casa seva vetlladas y reunions, á las quals hi convidá á tots los reformistas...

—¿Sab per qué ho faig aixó?—me deya aquest día en confiansa:—per veure si fastidio algún romerista, logrant que ma cunyada l' enamori y 'l fassi casar...

—¿Y qué conseguirá vosté ab aixó?

—¡Qué!... ¿no sab que ma cunyada es una fiera? ¡Ay del home que caygui en la seva mans!...

Després d' aixó, ja poden anar enviant circulars pacíficas los jefes del partit conservador...

—¿Que no ha rebut la circular?—preguntavan á un canovista de marca antigua.
—Sí, senyor:
—¿Qué li ha semblat?
—M' ha semblat... que 'ls meus nens l' aprofitarian per fer aucells de paper... y 'ls l' he donada sense llegiria.
FANTASTICH.

DON Anton va tence vell y aviat no servirà per res.
Avants de morir, políticament parlant, es fácil que otorgui testamento. Y quan aquest cas se presenti ¿á qui nombrará heréu? ¿A n' en Silvela ó á n' en Romero Robledo? ¿Al fill dócil que sempre ha treballat per la casa, ó al fill calavera que sempre l' ha correguda?...

Molts pares de familia solen inclinar-se en favor dels calaveras. No seria gens estrany que D. Anton tingués la mateixa debilitat.

Concha la Castanyera, com que may se 'n ha vistas de més frescas, no sab per quin cantó girarse. Aixís es que 'n Cos Gayon y 'l subsecretari de Hisenda l' ajudan á confeccionar los aranzels.

Cos Gayon venta 'l foch: lo subsecretari li remena las castanyas, y la Concha cobra.

Y ja veurán com á pesar de que no serveix de res, quan se retiri del ministeri se li passarán los 30,000 ralets anuals de cessantia.

Aquesta será la castanya final, á cárrech del país.

S' assegura que avants de que tornin á obrirse las Corts se farán novas modificacions en l' actual ministeri.

Vels'hi aquí una nova edició de la capa del estudiant.

Com més pedassos hi posan, més fástich fa.

Un problema.

Suposém que tots los cárrechs públics se concedeixen al mérit y no al favor; á gent apta per desempenyarlos y no á personas més ó menos ben recomenadas.

Més clar: Suposém que 'ls ministres están impossibilitats de distribuir turró.

Se desitja saber: ¿quants partidaris tindrian las actuals institucions?

¡Ay d' ellas lo dia que 'ls que s' hi posan al costat, deixin de defensarlas... ab las dents!

Un naturalista 'm deya aquest dia:

—Es materialment impossible que 'ls reformistas y 'ls conservadors s' arribin á entendre.

—¿Y aixó? ¿En qué 's funda?—vaig preguntarli.

—En que de realisarse aquesta unió resultaria la més gran de las bestialitats. La unio de dos jochs de pantorrillas produhirian un quadrúpedo.

Una anécdota.

Quan don Antón desempenyava interinament lo ministeri de Ultramar, s' extranyá de que no encenguessin l' escalfa-panxas del seu despaig, y un dels seus contertulis va dirli:

—Sens dupte deixan d' encendre foch perque vosté es interi.

Cánovas, infantse com un globo á punt d' enflarse, va dir:

—¡Interi jo!... Donchs ja veurá com si aixó segueix, l' únich que va á sufrir una interinitat desastrosa es lo porter major del ministeri.

Está vist: D. Antón vol que l' escalfin.

Al veure com conservadors y reformistas desde que s' han unit s' agarbonan, desplegant totas las forsas de que disposan, s' ha de reconeixer l' exactitut de aquell aforisme:

L' unió fa la forsa.

Y 'ls units fan las forsas.

L' altre dia en lo Saló de conferencias hi va haver una batussa á cops de paraygua.

Tots los qu' en ella van intervenir eran gallegos.

Dialech entre un que arribá en aquells moments y un seu amich qu' estava presenciand la grésca:

—¿Qué es eso?

—¿Qué es eso? ¡Nada!

¡que bailan la gallegada!

A D. Manuel Girona volían carregarli 'l mort de la Hisenda, y ell, qu' en mitj de tot, no deixa de saberla molt llarga, va respondre que molts gracias.

Més s' estima deixar diners á un tant per cent alt, que no tenir d' enmatllevarlos en nem del govern.

Y sobre aquest punt, es precis alabarli 'l gust.

Quan en Cánovas l' apretava perque aceptés, D. Manuel va dir:

—No m' emboliqui, D. Anton. Ja sab que jo no tinch condicions oratorias, y per tal motiu á las Corts me farian passar molts disgustos.

«Coneixet á tu mateix y serás sabi»—deyan los antichs.

Y D. Manuel se coneix perfectament.

D' ell pot dirse ben bé: «Mucho dinero y poco sermón.»

La *Epoca* ha fet lo panegirich de D. Alfonso XII, afirmani que meresqué 'l titol de *pare dels eüs vas salls*.

Aquest calificatiu me recorda unas frasses que van ferme molta gracia.

Feya poch que s' havia restaurat la monarquia borbónica sota 'l garrofer de Sagunto, y D. Alfonso XII etectuava la seva entrada á Barcelona.

En totas las cantonadas hi havia un bando de la primera autoritat de la provincia, y en aquest bando s' afirmava lo mateix que avuy afirma *La Epoca*, es á dir: que 'l nou rey era 'l pare dels Espanyols.

—¿Quants anys té D. Alfonso?—va preguntar un home del poble.

Y un altre li va respondre:—Disset anys apenas.

A lo qual replicá 'l primer:—Donchs si á la edat de disset anys ja es pare de tots los espanyols, se fa precis confessar que tots los espanyols som una colla de criaturas.

¡Quin gust déu donar ser rey, may siga sino per poder pronunciar certas frasses!

Aixís, per exemple, lo monarca de Portugal al inaugurar la exposició industrial de Braga va dir:

—«Jo estaré sempre al costat dels que treballan.»

¡Jo 't flich! També hi estaria jo; pero no per treballar, sino per veure com los altres ho fan.

Los diputats que s' han ofert incondicionalment á n' en Silvela, ascendeixen á xeixanta.

La música situacionera 's va complicant.

Aquí tenen una sintonia conservadora ab cinch dotzenas de bemols.

De onze districtes electorals que están actualment vacants, en Romero Robledo n demana nou.

Lo extrany es que no 'n demani tretze.

No en va varen dirli desde 'l quart pis de nostre *Teatro Principal*:

—¡Quina barra!...

Un jove 's despedeix de una mamá, que á pesar dels seus anys, se distingeix per la seva coqueteria.

Y diu al despedirse:

—Fassa un petó á la seva filla.

—Permétim—respón la senyora;—jo no anticipo may res. Si vosté me 'l fa primer, jo després li faré á n' ella.

Arriba un viatjer á una fonda á entrada de foch, l' acompanyan ab llum al quarto que li destinan, y no agradantli l' aspecte y fins trobantlo brut de veras, pregunta:

—Hi haurá molts xinxas, ¿veritat?

Lo fondista respón:

—Si, senyor, n' hi ha algunas: pero no li fassan por; ja fa molt temps que s' hi están y las tenim mitj domesticadas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Ca-na-ri*.
2. MUDANSA.—*Filla-Fulla-Folla*.
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Plá de cabra*.
4. ROMBO.—

	P	A	P
P	E	R	L
C	A	R	D
	P	L	O
	A	N	A
	A		

5. GEROGLÍFICH.—*L' am enganza*.

Han endevinat totas las solucions los ciutadans P. Miralls, Un Sarrián, J. Met S. y Envernissat; n' han endevinadas 4, Cintet Barrera y Cargol y Un Madrilenyó; 3, Dos Vendrellenchs; 2, Un Mossega y Pau Trucas, y 1 no més, P. M. R. y Salabrinat.

XARADA.

En *Total*, lo meu cunyat (qu' en diners molt m' avantatja), s' ha ofert á pagarme 'l viatge d' ida y vuelta á Montserrat; y jo, al acte ho he acceptat, puig estich sense un *primera*, y aixís trobo una manera d' aná á veure la *Madona* que, segóns me van *segona*, en aquell punt se venera.

J. F. GAVIRES.

MUDANSA.

—Rita, sentarnos podríam aquí, qu' es lloch molt com cal.
—No, que hi ha *tot tot total* y la roba 'ns mullaríam.

ANTÓN VALLBONA.

TRENCA-CLOSCAS.

BRUNO DURAN MISARACHSA.

ROSAS.

Formar ab aquestas lletras lo nom de cinch carrers de Barcelona.

TOUTEFOIS.

TRIÁNGUL.

```

X X
A A
II
I
A A
    
```

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona.—Segona: en las universitats.—Tercera: part de la persona.—Quarta: nota musical.—Quinta: vocal.

A. C. Y BARRETINA.

GEROGLÍFICH.

MANOLO 'L TREMENDO.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans M. Solá, Saldoni, Quimet C. del kiosko, J. M. Feliu J. Aran Gava, Linares 2.º, Un Japo de Gracia, Dos Vendrellenchs, Angel Linares, J. Camps, J. S., C. Pujol y Carrinó:—*Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa*.

Ciutadans J. Met S., Cintet Barrera y C., Sinto, J. Capella, Un mestre d' estudi, O. J. (a) Llaminer, Mr. Eugon, J. Sallentay, A. Garrigós, Dos cómichs tronats, Quimet Figuerola, Antonet del Corral, Eugenio, Mayet, Un Espanyollet, Curtinés, Un de Tarrassa, y B. y G.:—*Publicarém alguna cosa de lo que 'ns envian*.

Ciutada Domingo Bartrina: Respecte á lo que solicita, fassi 'l favor de passar per la llibreria de López y anomenarse Insertarém lo que 'ns remet.—A. Camps y Cortés: Los versos floralejan massa.—Acinaix: Pero home ¡vaya una idea ha tingut!... ¿Qué 's figura qu' en los periódichs pot posarse tot?—Amadeo: Enterats, y ho tindrém en compte. Lo sisé vers del sonet es desballestat, y 'l tot no 'ns fa felissos.—P. Arbussot: Enterats; pero no podém parlar sino de io que veyém nosaltres mateixos.—J. Abril Virgili: Envihins cosas més apropiadas. Lo de avuy es massa romantich.—J. T. y R.: No 'ns fa 'l pes.—F. de P. Juanico y C.: L' article descriu ab exactitut la casera; pero hi falta color y vigor en la expressió.—J. Mallol: Los versos estan bé.—Novell: Lo sonet esta bé.—F. de A. P. (Rupia): Lo que 'ns diu es molt delicat y la seva publicació podria produhir consecuencias. ¿Las vol arrostrar vostre?—Doctor Migranya: Va molt bé: gracias.—J. Staramsa: Rebut la duplicada.—J. Cap: Aprofitarém los entrebanchs.—Jordi Gatuellas: Los versos estan ben fets; pero en la manera de tractar l' assumpto hi trobém á faltar una mica de agudeza.—F. Llenas: No hi trobém lo compte. Busqui un altre assumpto.—Cantor de Catalunya: Es molt fluix y amanerat.—J. Usón: Tindrém en compte la seva advertencia: entre 'ls versos de aquesta senmana n' hi ha de curts de talla.—J. Asmarats: Queda complascut.—M. Gardó: Enterats. L' acudit va bé.—L. Masó y E.: Lo sonet es fluix y desgarrat.—A. Casas y Coma: Valdría més que passés per la llibreria y s' explicaria millor.

!!! ATENCIÓ !!! !!! ATENCIÓ !!!

FALTAN MOLTS POCHS DIAS

PERA L' APARICIÓ DEL

Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA
pera 1892

Articles y versos de totas classes y colors, ilustració de punta. Gran lámina y cubertas cromolitografiadas. ¡Lo non-plus-ultra dels almanachs!

Lo preu, com sempre: ¡DOS ralets!

OBRA NOVA

CATECISMO DEL LIBRE - PENSAMIENTO
POR DEMÓFILO

Preu: 0'50 de pesseta. Se ven á can Lopez.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20*

Barcelona: Imp de Lluís Tasse, Arch del Teatro, 21 y 23.

LO DESORHIDIT DELS NOSTRES VINS.

! Via foral ! Via foral !